

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT
Statsråden

0-1 2

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
200600255

Vår ref
200600572-/SHE

Dato
06.02.06

del 2

Svar på skriftlig spørsmål nummer 406 fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Stortinget har trukket opp klare mål for landbrukspolitikken i Norge (jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006)). Disse målene, sammen med vårt klimatiske og geografiske utgangspunkt for å drive landbruk, og det faktum at Norge er et høykostland, gjør aktiv bruk av virkemidler nødvendig. I økonomisk forstand kan både markedssvikt, eksterne effekter og fordelingshensyn begrunne bruk av økonomiske virkemidler overfor sektoren. Ikke minst er landbrukets produksjon av kollektive goder for samfunnet viktige begrunnelser for støtteomfanget. Varierende klimatiske og topografiske forhold gjennom landet, gjør også differensiering av ordningene nødvendig for å kunne nå et mål om å forvalte de 3 prosentene av landarealet som er jordbruksareal. Fordelingshensyn krever også differensiering og bidrar til å legge til rette for en variert bruksstruktur. Av naturlige årsaker er det likevel betydelig forskjell på økonomiske støtteordninger i forhold til jordsbruksnæringen og skognæringen.

Ut over de overordnede målene, som krever virkemidler for å gjøre det økonomisk interessant å utnytte jordbruksarealene og utvikle næring over hele landet, er det også trukket opp mer spesifikke mål, som krever egne virkemidler. I virkemiddelutformingene går det en klar avveining mellom behovet for forenkling og måloppnåelse gjennom spesifikke tiltaksrettede ordninger. Etter pålegg fra Stortinget er det i jordbruksforhandlingene arbeidet mye med forenkling av virkemidlene de siste årene. Imidlertid er også nye virkemidler kommet til, med grunnlag i behovet for å nå gitte mål.

Overfor jordbruket er det tre hovedkategorier av støtteordninger; (i) tollbasert importvern, (ii) tilskuddsordninger finansiert over statsbudsjettet og (iii) skattetiltak. I tillegg bidrar markedsordningene for råvarer bl.a. til markedsadgang og prisstabilitet for bøndene.

Med grunnlag i Jordbruksavtalen (kap 1150, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006)) er det for 2006 budsjettet med utbetaling av vel 11 mrd. kroner. Vel 7 mrd. av dette utbetales over 4

ordninger; Driftstilskudd, husdyrtilskudd, arealtilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid.

På underpostnivå er det totalt 40 ordninger. I tillegg kommer Skadefondet og Landbrukets utviklingsfond (post 50). Under underpostnivået har flere av ordningene delordninger og differensieringer, slik at det under dette nivået er et definisjonsspørsmål hva en velger å kalle en ordning. Differensieringen av ordningene har sitt grunnlag i mangfoldet av målsettinger som søkes nådd. Tilskuddsordninger er gjenstand for forhandlinger og kan over tid ha blitt noe mer komplekse enn tilfellet ellers ville ha blitt. På den andre siden gir forhandlingene næringen eierskap og forpliktelser i forhold til gjennomføring av den fastlagte politikken.

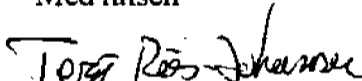
Utbetaling av tilskudd skjer etter samordnet søknad, eller via omsetningsleddet. Det er selvsagt frivillig for de næringsdrivende om de vil ta del i ordningene og det er lagt mye arbeid i å samordne og forenkle søknads- og rapporteringsrutiner. For alle de økonomisk tunge ordningene gjelder at transaksjonskostnadene er lave. Under Landbrukets utviklingsfond og Tilskudd til regionale miljøtiltak er lokale og regionale myndigheter gitt frihetsgrader i virkemiddelutformingen for å tilpasse ordningene til lokale forhold, med formål å øke målrettingen.

I tillegg til tilskuddsordningene kommer jordbruksfradraget ved skatteliggingen, som gir jordbrukere fradrag i positiv næringsinntekt etter særskilte regler.

På skogbruksområdet har man følgende tilskuddsordninger; "Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket" og "Tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer" som er midler som fordeles til skogbrukstiltak etter kommunale vedtak. I tillegg har man to små og regionalt avgrensede tilskuddsordninger knyttet til tømmertransport i Nord-Norge og virkesomsetning på Vestlandet. Det gis også tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket knyttet til den tresatsing som har pågått siden 2000.

Det arbeides løpende i forvaltningen med å forbedre og effektivisere virkemiddelsystemet, med sikte på best mulig måloppnåelse og med lavest mulig administrative kostnader.

Med hilsen

Terje Riis-Johansen